

Ebazpena: R001/2025
Espedientea: E069/2021

Vitoria-Gasteiz, 2025eko urtarilaren 29a.

Euskal Autonomia Erkidegoarekiko Ekonomia Itunaren Arbitraje Batzordea kide hauek osatzen dute: Violeta Ruiz Almendral, presidenteak, eta Sofía Arana Landín eta Javier Muguruza Arrese bokalek. Honakoa erabaki du gaurko egunez:

ERABAKIA

Bizkaiko Foru Aldundiak (aurrerantzean, BFA) Zerga Administrazioako Estatu Agentziaren (aurrerantzean, ZAEA) aurka planteatutako gatazkari buruz erabakia hartu du batzordeak. Zehaztu nahi baitu, batetik, ZAEAk eskumenik ba ote duen Talde Fiskalaren lotutako eragiketak alde bakarrez erregularizatzeko, alegia, BFari prozeduran parte hartzeko aukera eman gabe, 2012tik 2014ra bitarteko ekitaldietako sozietateen gaineko zergaren esparruan —gaur egun ICESA konpainia da haren ordezkaria (lehen IGESA), nahiz eta ISA izan haren aurrekoa, eta foru-ikuskaritzaren eskumenero zenbait enpresa ditu—; eta, bestetik, erregularizazio horrekin 2014ko ekitaldiko bonu sozialaren kostua estal litekeen (bonua batzorde honetan ebazten ari da: 69/2021 espediente-zenbakia).

I. AURREKARIAK

1.- Sozietateen gaineko zergaren ondorioetarako, Talde Fiskalak ISA izan zuen buru 2019ko abenduaren 31ra arte, eta ICESA (lehengo IGESA) ordudunik.

2.- 2012tik 2014ra bitarteko ekitaldietan, Estatuari zegokion Taldea arautzeko eta ikuskatzeko eskumena.

3.- ZAEAk honako akta hauek abiarazi zituen:

- 2018ko urriaren 1ean, A01-81299316 adostasun-akta, 2012ko eta 2013ko ekitaldietako sozietateen gaineko zergari buruzkoa, foru-eskumenero sozietateek jasotako zerbitzu korporatiboak erregularizatzea.

- 2019ko maiatzaren 22an, A01-81661803 adostasun-akta, 2014ko ekitaldiko sozietateen gaineko zergari buruzkoa, foru-eskumeneko sozietateek jasotako zerbitzu korporatiboak erregularizatzekoa.
- 2021eko maiatzaren 5ean, akta hauek abiarazi ziren: akordioa zuen A11-70309262 akta, 2012tik 2014ra bitarteko ekitaldietako sozietateen gaineko zergari buruzkoa, ISAk foru-eskumeneko sozietateei eman zizkien eta hasieran batean kontuan hartu ez ziren zerbitzu korporatiboak erregularizatzen zituen; A01-82448095 adostasun-akta, 2012tik 2014ra bitarteko ekitaldietako sozietateen gaineko zergari buruzkoa, talde barruko finantza-zerbitzuak erregularizatzen dituen; eta A01-82448122 adostasun-akta, 2014ko ekitaldiko sozietateen gaineko zergari buruzkoa, bonu sozialaren kostua erregularizatzen duena.

4.- 2021eko ekainaren 10ean, ZAEAk Taldeari irekitako bost aktak jakinarazi zitzaizkion BFari.

5.- 2021eko abuztuaren 5ean, BFAk inhibitzeko eskatu zion Estatuari, Talde Fiskalaren lotutako eragiketak alde bakarrez, alegia, BFari parte hartzen utzi gabe, erregularizatzeko eskumenari zegokionez; izan ere, ustez doikuntza primarioaren aldebikotasunak foru-ikuskaritzaren eskumeneko entitateei eragiten zien. Era berean, ez zegoen ados elektrizitatearen bonu sozialaren kostuaren zati bat ISA (ez Talde Fiskala) buru zuten merkataritza-taldeko entitateetara lotutako eragiketen bidez bideratzearekin.

6.- 2021eko irailaren 2an, ZAEAk ezetsi egin zuen inhibitzeko errekerimendua.

7.- 2021eko irailaren 27an, BFAk Arbitraje Batzordean aurkeztu zuen eskumen-gatazka, 68/2021 espediente-zenbakiarekin izapidetu baita prozedura arruntaren bidez.

II. ZUZENBIDEKO OINARRIAK

1.- Arbitraje Batzordearen eskumena.

Ekonomia Itunaren 66.Bat artikulua ezartzen du Arbitraje Batzordearen funtzioak hauek direla:

«a) Estatuko Administrazioaren eta foru-aldundien artean edo foru-aldundien eta beste autonomia-erkidegoetako administrazioen artean sortzen diren gatazkak ebaztea, bai tributu itunduen lotuneen aplikazioari dagokionez, bai administrazio bakoitzari zenbateko zatia dagokion zehazteko, sozietateen gaineko zergaren edota balio erantsiaren gaineko zergaren baterako tributazioaren kasuetan.

b) Banakako tributu-harremanetako arazo zehatzetan ekonomia-itun hau interpretatzeko eta aplikatzeko orduan administrazio interesdunen artean sor litezkeen gatazkak erabakitzea.

c) Zergadunen egoitza dela-eta sor litezkeen desadostasunak ebaztea».

8/2012 Ebazpenak adierazten zuen bezala, eztabaida hori Ekonomia Itunaren 66.Bat artikulua b) letran behar bezain modu zabalean sartzen da.

2.- Laguntzeko betebeharrari buruz.

Arbitraje Batzordeak laguntzeko betebeharraren gaia ebatzita dauka bere 39/2023 Ebazpenean, 12/2016 eta 29/2016 gatazkei (metatuak) buruzkoa. Jarraian, Ebazpenaren zati batzuk jasotzen dira:

«Sozietateen gaineko zergari lotutako eragiketen doikuntzen alde bikotasuna iruzur fiskala prebenitzeko neurriei buruzko 36/2006 Legearen bidez sartu zen. Lege horrek 16. artikulua aldatu zuen, bi zentzutan:

a) Zergak merkatu-balioaren arabera ordaintzeko betebeharra sartu zuen.

Ordura arte, zergapekoak hitzartutako balioaren arabera ordaintzen zuen zerga, eta Administrazioak egiaztatzen bazuen balorazio horrek Espainian

geroratzea edo zerga gutxiago ordaintzea eragiten zuela, merkatuko balioaren arabera erregulariza zezakeen.

b) Behin-behineko erregularizazioak aldebiko doikuntza batekin egiteko betebeharra ezarri zitzaion Administrazioari, lotura-perimetroko entitateen gehiegizko zergapetzea saihesteko.

Arbitraje Batzordeak 16/2009 gatazkan emaniko 8/2012 Ebazpenak lehen aldiz adierazi zuen beste administrazio baten eskumeneko zergapekoei aldebikotasunagatik eragiten dieten eragiketak egiaztatzeko prozeduretan laguntzeko betebeharra.

8/2012 Ebazpenaren zazpigarren zuzenbideko oinarrian Sozietateen gaineko Zergari buruzko Legearen 16. artikulua aztertzen da, eta honako hau aipatzen du:

«SZLren 16.1.1 artikulua eragiketa lotuen tributazioari buruzko funtsezko printzipioa jasotzen du, honakoa ezartzean: "pertsona edo entitate lotuen artean egindako eragiketak merkatuko ohiko balioaren arabera baloratuko dira"».

Arbitraje Batzordeak, sozietateen gaineko zergari eragiketa lotuen esparruan GFAk defendatzen zuen elkarlana gauzatu behar ote den baloratzeko, nazioarteko fiskalitatearen esparruko transferentzia-prezioen azterketaren zati bat hartzen du kontuan (horren xedea da zerga-oinarriak sortzen diren estatueta zergapetzea, onurak abantaila gehien dituzten zerga-subiranotasunetara artifizialki aldatzea saihesteko). Zentzu horretan, honako hau dio 8/2012 Ebazpenak:

«Printzipio hori lehen-lehenik nazioartean finkatu zen, estatu berekoak ez diren entitate lotuen kasuan oinarri ezargarria entitate horien artean banatzeko irizpide gisa. Espainieraz normalean «principio de plena competencia» deritzoten printzipio horren helburua zerga-iruzurra borrokatzea ez bada ere, printzipio horri jarraitzeak eragotzi egiten du sozietate multzoetan etekina tratamendu fiskal onuragarriena jasoko duen lekuan ezartzea, beste estatu batean egozteko eskubide legitimoaren kaltetan».

«Nazioartean, doikuntzaren aldebikotasun hori zehatz-mehatz ezarrita dago, besteak beste, ELGaren Errentaren eta Ondarearen gaineko Zerga Itunaren Ereduko 9. artikulua 2. apartatuan. Horren arabera, gainera,

kasuan kasuko doikuntza lortzeko “estatu kontratatzaileetako agintari eskudunek elkar kontsultatuko dute, beharrezkoa denean”.

Hortaz, alde bikotasunak ez du esan nahi estatu batek finkatutako transferentzia-prezioa beste estatuak pasiboki onartu behar duenik. Ereduaren 9. artikulua 11. apartatuaren iruzkinean adierazten denez, estatu kontratatzaileen artean doikuntza horri buruz desadostasuna sortzen bada, Ereduaren beraren 25. artikuluan xedatutako adiskidetasunezko prozedurara joko da. Europar Batasunaren esparruan indarrean dago enpresa lotuen etekinak zuzenduz gero zergapetze bikoitza ezabatzeari buruzko Ituna (90/436/EEE, 1990eko uztailaren 23koa), xede horri begira, adiskidetasunezko prozedura bati jarraitzea aurreikusten duena. Eta, bide horretatik adostasunik lortu ezean, arbitraje prozedurara jotzea xedatzen du, honetan ematen den ebazpena ezartzeko, azkenean, estatu interesdunei. ELGAren Ereduaren 25. artikulua 2008. urtean aldatu zenean, halaber, arbitraje fase bat sartu zen artikulua horretan araututako adiskidetasunezko prozeduran».

Hortik aurrera, Arbitraje Batzordeak elkarlanean aritzea beharrezkotzat jotzeko erabiltzen duen arrazoi nagusia da, nazioartean gehiegizko zergapetzea saihesteko prozedura bat badago («aldebiko doikuntza» deritzonaren bidez), arrazoi handiagoz eskatu behar dela barne-eremuan. Hala, Arbitraje Batzordeak honako hau adierazten du:

«Bada, gure iritziz badago behar beste arrazoi Gipuzkoako Foru Aldundiari era horretako parte-hartzea —nazioartean adiskidetasunezko prozedura bereizgarri gisa deskribatu dugun parte-hartzea— onartu behar zaiola pentsatzeko; hau da, administrazioen artean informazioa trukatu behar dela, eragiketa lotuen baloraziotik etorritako doikuntzak gauzatzearen inguruan sor daitezkeen desadostasunak fede onez konpontzen saiatzeko.

Arrazoi horietan lehenengoa eta funtsezkoa da, nazioartean elkar kontsultatzeko eta eragiketa lotuen doikuntzari buruz sortutako desadostasunak elkarrekiko akordioaz konpontzen saiatzeko betebeharra ezarri bazaie estatuei, betebehara hori are zentzuzkoagoa da estatu baten barruan, eta, ondorioz, antolamendu juridiko beraren barruan. Izan ere, antolamendu horren aplikazio esparruan ez litzateke onargarria izango administrazio batek gai honetan hartzen dituen erabakiak beste administrazioari ez bairik gabe ezartzea, administrazio hau bi hautabide

hauetakoren bat aukeratu beharrean geratuko bailitzateke: lehenengo administrazioak egindako balorazio-zuzenketa onartu eta bidezko doikuntza kopuru berean egitea, zergapetze bikoitza saihesteko; edo bestela, eragiketa lotuen balorazioa bere aldetik egitea, zergapetze bikoitza sortzeko arriskua eraginez».

Azaldutakoaren arabera, 8/2012 Ebazpenak (16/2009 espediente) sozietateen gaineko zergaren eragiketa lotuen erregularizazioaren arazo zehatza bakarrik konpontzen du, eta, horretarako, zerga horri beren-beregi dagokion oinarri juridikoa erabiltzen da, hain zuzen, ELGAren hitzarmen-ereduan oinarritutakoa (haren iruzkinak aipatzen ditu ebazpenak hura babesteko) eta Arbitrajeko Europako Hitzarmena. Orduan, nazioarteko testuinguruan dagoen logika barne-eremura eraman nahi zen, baina zergapetze bikoitzeko hitzarmenen eremura mugatuta (errentaren gaineko zerga jakin batzuei buruzkoak bakarrik), eta elkarlan horrek zerga-sistema osoa hartu gabe. Horretaz gainera, ELGAren hitzarmen-ereduko iruzkinak ez dute inolako balio juridikorik, nahiz eta interpretazio jakin baten alde erabil daitezkeen.

Geroko Arbitraje Batzordearen 15/2018 Ebazpenak (22/2013 eta 3/2015 gatazketan metaturik emandakoa) berriro ekin zion lotutako entitateen arteko eragiketen erregularizazioari, balioespen-zuzenketa egiteko ikuskapen-eskumena eta aldebikotasunaren ondoriozko doikuntza zerga-administrazio desberdinei egokitzen zaien kasuetan.

15/2018 Ebazpenak hauxe dio: *«Bere eskumenak gauzatzean administrazio bakoitzak erabateko autonomia duenez bere zergapekoen egiaztapena eta erregularizazioa egiteko, aldebikotasun horrek ez du esan nahi eragiketako alderdietako bati lehendabiziko doikuntza egiten dion administrazioak bere balioespen-irizpideak inposa diezazkiokeenik aldebiko doikuntza egiteko eskumena duen administrazioari, ezta, arrazoi beragatik, azken horrek lehendabizikoak finkatutako balioak modu pasiboan onartu behar dituenik ere».*

Hala ere, Arbitraje Batzordeak ulertzen du, alde batetik, 16/2009 gatazkaren (SCn jorratua) eta, bestetik, 22/2013 eta 3/2015 gatazken arteko desberdintasun nagusia zein den. Desberdintasun horrek eragin dezake *«8/2012 Ebazpenean planteatutakoaren arabera jardutea ez eskatzea, beste bat izanik itundutako administrazioek eurek Ekonomia Itunaren 4. artikuluko elkarlanaren printzipioa betetzeko adostutako modua, ikuskapen-jarduerak eragiketa-bolumenaren*

proportzioan zergak elkarrekin ordaindu behar dituzten zergadunen gainean egiten direnean».

Hala, funtsezko desberdintasun hori da 22/2013 eta 3/2015 espedienteetan ikuskatzeko eskumenik ez duen administrazioa ez dela babesik gabe geratzen ikuskatzeko eskumena duen administrazioaren aurrean, berariaz aukeratu baita espezifikoki koordinazioaren emaitza lortzen duen mekanismo bat: alegia, akta bakarraren bidez erregularizatzea. Gainera, administrazio honek aukera izango du erregularizazioaren aurka agertzeko akta bakarra trukatzeko denean, eta bera da transferentzia-prezioen doikuntzaren aldebikotasunak ukitutako zergapekoaren gaineko ikuskapen-eskumena duena.

Oinarrizko ezberdintasun horrek zehazten du kontua ez dela ikustea ea eragiketa lotuen espediente bakoitzean 8/2012 Ebazpena betetzen den, ebazpen horrek arau-hutsune bat izango balu bezala, *«ebazpen bakoitza berezko jazoera eta inguruabarren baitakoa»* baita. Bestela esanda, 8/2012 Ebazpena ezin daiteke hitzez hitz aplikatu lotutako eragiketak erregularizatzen diren kasu guztietan, ez baita Ekonomia Itunaren prozesu-arau bat. Halaxe da, Arbitraje Batzordeak jada adierazi duenez, *«BFAk esleitu asmo dion Ekonomia Ituna “txertatzeko” eskuduntzak, arbitraje-gatazka baten ebazpenaren berezko ondorioak gainditzen ditu, harago joz. Batez ere, legegintzako eskuduntzaren titularrari legez “administrazio-egintzak burutzeko prozedura” arautzeko eskumena gordetzen zaiolarik (Espainiako Konstituzioaren 105.c) artikulua), abenduaren 28ko 10/2017 Legea iritsi arte legegileak ez zuenean beharrezkotzat jo Ekonomia Ituneko 2. eta 4. artikuluetako eduki materiala zehaztea, eragiketa lotuen kasu horietarako zerga-administrazioen artean elkarlanean aritzeko betebeharrak eta ikuskapenarekin lotutako eskumenak koordinatzeko arauak ezarriz».* *«Horregatik, haren edukiaren abstrakzioa eginez, ulertu behar dugu GFaren arabera bete ez diren “prozedurazko arauak” 16/2009 gatazkan 8/2012 Ebazpenak Itunaren printzipio orokorreko (2. artikulua) eta, zehazki, elkarlanaren printzipiorako (4.Hiru artikulua) eskakizunen gainean egindako zehaztapena baino ez direla, eta Arbitraje Batzordeak horietara jo beharko zuela, ebazteko arau adosturik aurreikusten ez zenez».*

Beraz, ondorio gisa: *«Aurrez adierazitako guztitik ondorioztatzen da prozedura honetan erabakitzen dena ez dela Arbitraje Batzordearen 8/2012 Ebazpena betetzea, baizik eta kasu honetan Ekonomia Ituneko 2. eta 4. artikuluetan araututako koordinazio eta elkarlanaren printzipio orokorrak interpretatu eta aplikatuzetik eratorritako eskakizun zehatzak».*

Eztabaidagai den kasuan, Arbitraje Batzordeak kontuan hartu zuen ZAEAk akta bakarraren bidez baliatu zuela bere eskumena, eta hori, berez, Ekonomia Itunean aurreikusitako lankidetzak-formula bat dela, eta egiaztapen-jarduketan foru-aldundiari partaidetzarik eman ez zitzaion arren, «*2006ko maiatzaren 18ko bileran onartu ziren Zerga-kontrolari eta akta bakarrei buruz lantaldeak ateratako ondorioen*» arabera izapidetu zela, eta, beraz, ez zela erabaki aktak baliogabetzea.

Bada, 15/2018 Ebazpenean, Arbitraje Batzordeak berretsi egin zuen lotutako eragiketak erregularizatzen laguntzeko betebeharra bazegoela, baina horrek ez zekarrela erregularizazioaren alderdi substantiboen berri izatea. Ebazpen horretan, Arbitraje Batzordeak iritzi zion bi administrazioen arteko lankidetzak ezinbestean ekarriko zuela aldebikotasunaren eraginpeko lotura-perimetroko entitateek sinatutako aurretiazko balorazio-erabakiak (APAk) elkarren artean aplikatzea, eta, beraz, erregularizazioa irizpide horietara moldatzea erabaki zuen.

Era berean, erregularizazio zabal eta finkatuari buruzko jurisprudentzia kontuan hartu behar da, besteak beste honako hau: Auzitegi Gorenaren epaiak (2019ko azaroaren 13koa —ECLI:ES:TS:2019:3677—, 2020ko urriaren 2koa —ECLI:ES:TS:2020:3051—, 2021eko maiatzaren 26koa —ECLI:ES:TS:2021:2242—, 2021eko apirilaren 22koa —ECLI:ES:TS:2021:1557—, 2014ko urriaren 23koa —ECLI:ES:TS:2014:4286—, 2015eko urriaren 7koa —ECLI:ES:TS:2015:4300—, 2019ko urriaren 25koa —ECLI:ES:TS:2019:3705—, 2008ko apirilaren 3koa —ECLI:ES:TS:2008:1658—, 2013ko irailaren 18koa —ECLI:ES:TS:2013:4586—, 2014ko urtarrilaren 23koa —ECLI:ES:TS:2014:432—, 2014ko azaroaren 6koa —ECLI:ES:TS:2014:4592—, 2019ko urriaren 10ekoa —ECLI:ES:TS:2019:3287—, 2019ko urriaren 17koa —ECLI:ES:TS:2019:3263—, 2012ko urtarrilaren 26koa —ECLI:ES:TS:2012:483—, 2017ko apirilaren 17koa —ECLI:ES:TS:2017:1503—, 2015eko urriaren 25ekoa —ECLI:ES:TS:2015:4507—, eta 2020ko ekainaren 11koa —ECLI:ES:TS:2020:1884—), eta administrazio onari buruzkoak (Auzitegi Gorenaren epai hauek: 2020ko irailaren 17koa —ECLI:ES:TS:2020:1182—, 2020ko irailaren 22koa —ECLI:ES:TS:2020:3060— eta 2020ko urriaren 29koa —ECLI:ES:TS:2020:3734—). Hala, bada, horiek guztiak aintzat hartuta, berretsi liteke ZAEAk BFari parte hartzen utzi behar ziola lotutako eragiketak sozietateen gaineko zergan erregularizatzekeko prozeduran, irizpide desberdinak hartzearen ondorioz lotura-perimetroko entitate guztientzat sortzen den gehiegizko zergapetzea saiheste aldera, asmo onez».

3.- Bonu soziala.

Bonu soziala elektrizitate-enpresek finantzatu beharreko zerbitzu publiko baten gisa eratu zen, azken errekurtsoko tarifara atxikitako kontsumitzaile kalteberak babesteko helburuarekin, eta tarifa-defizita desagertzeagatik karga handiagoa jasan behar izan ez dezaten.

Finantzaketa hori, ekoizpen-, garraio-, banaketa- eta merkaturatze-jardueretako bat edo batzuk egiten dituzten sistema elektrikoko operadore guztiei egotzi beharrean, bertikalki integratutako taldeen sozietate nagusien kontura artikulatzen da (Merkataritza Kodearen 42. artikulua arabera ulertuta), edo, hala badagokio, energia elektrikoaren ekoizpen-, banaketa- eta merkaturatze-jarduerak aldi berean garatzen dituzten sozietateen kontura.

Bonu sozialaren bidez finantzatu beharreko kantitatea haren kostua bere gain hartzera behartutako subjektuen artean banatzen zen, energia elektriko hornitzen zituzten bezeroen kuotaren arabera, eta Merkatuen eta Lehiaren Batzorde Nazionalak (aurrerantzean, MLBN) kalkulatu zuen, taldea osatzen zuten enpresen jardura zehatza kontuan hartuta.

9/2013 Errege Lege Dekretuaren zioen azalpenean adierazten zenez, sozietate nagusi horiei aipaturiko betebeharra ezartzean, karga hori sektore elektrikoan parte hartzen duten enpresa-jardura nagusien artean banatzen da, zeharka bada ere. Azken batean, garraio-jardura banaketa horretatik kanpo geratuko litzateke, baina salbuespen hori justifikatutzat jotzen da, araubide juridikoa duen jarduketa arautua dela eta.

Auzitegi Gorenaren 2016ko urriaren 24ko Epaiaren ondorioz (ECLI:ES:TS:2016:4526), sozietateek edo taldeek bonu sozialerako finantzatutako zenbatekoak itzuli behar izan ziren.

ZAEAk uste du finantzaketatik eratorritako kostua MLBNk bonu sozialaren kostua kalkulatzeko kontuan izan zituen sozietateei egotzi behar zaiela; izan ere, sozietate horiek dira balizko kostua merkatutik berreskuratzea ahalbidetuko luketen jarduerak betetzen dituztenak, eta, horrela, entitate berean kokatuko lirateke jardura batek sortutako gastuak eta diru-sarrerak. Horrenbestez, uste du lotutako barne-eragiketa bat egiten dela sozietate nagusiak bere gain hartutako bonu sozialaren kostua sektore elektrikoko jardura zehatzak egiten

dituzten entitateen kontura uzteko, horiek baitira jardueratik eratorritako diru-sarrerak lortzen dituztenak.

BFAk uste du, 9/2013 Errege Lege Dekretuaren arabera, jarduera zehatz horiek egiten zituzten entitateek ez zezaketela berreskuratu bonu sozialaren kostua, bai, ordea, aldi berean ekoizpen-, banaketa- eta merkaturatze-jarduerak egiten zituzten taldeek (bertikalki integratutako taldeak).

BFA Estatuaren Abokatutzak 961/2014 administrazioarekiko auzi-errekurtsoan emandako argudioan oinarritzen da; alegia, baliatutako sistemaren benetako izateko arrazoia ez da taldeko enpresen ustezko gaitasuna eta kaudimena. Benetako faktore erabakigarria da «integrazio bertikala bera, aukera ematen du-eta karga ezartzeko karga-ezarpen horren inpaktua neutralizatzeko eta minimizatzeko —integrazio bertikal horregatik beragatik— egoera onenean dauden enpresa merkaturatzaileei, neurriaren xedeari zuzenean loturik daudenei». Horren arrazoia da —Administrazioaren ordezkari prozesalaren esanetan— elektrizitatearen sektorean hainbat jarduera aldi berean egiten dituen enpresa taldeak sektorearen gaineko ezagutza zabalagoa duela, eskala-ekonomia jakin batzuk dituela, taldearen barneko kontratuak egin ditzakeela prezioen gorabeheren inpaktua leuntzeko, etab.

BFAREN ustez, bonu sozialaren xedearekin zuzenean lotutako jarduerak ekoizpena eta, batik bat, merkaturatzea ziren, baina ez banaketa (jarduera arautua da gainera).

BFA ez dago ados, ezta ere, kostua mendeko sozietate lotuen artean banatzeko irizpidearekin, Sektore Elektriokoari buruzko 24/2013 Legearen 45.4 artikuluan ezarritako irizpideei jarraikiz (ekitaldi horretan indarrean zegoen idazkeran). Hasiera batean, Auzitegi Gorenak aplikaezintzat jo zuen manu hori 2016ko urriaren 25eko epaiaren bidez, besteak beste, manuan araututako sistema ez zelako justifikatzen, eta «2009/72/EE Zuzentarauaren 3.2 artikuluan ezarritako eskakizunarekin bateraezina izateagatik; izan ere, zuzentarau horrek ezartzen du zerbitzu publikoko betebeharrak “argi eta garbi definitu beharko direla, gardenak, ez-diskriminatzaile eta kontrolagarri izan beharko dutela, eta Europako Erkidegoko enpresa elektrikoei bermatuko zaie baldintza berdinetan iritsi ahalko direla estatu kideetako kontsumitzaileengana”; (...))».

Puntu honetan, adierazi behar da Auzitegi Gorenak ez zuela onartu Estatuaren abokatuak 961/2014 errekurtsioan emandako argudioa, 2021eko abenduaren 21eko epaian ebatzi zuena (ECLI:ES:TS:2021:4769).

Aitzitik, Auzitegi Gorenak ebazpen horretan erabaki zuen bonu sozialaren konfigurazioak ez zuela argitasun eta gardentasun nahikorik eta diskriminatzailea zela; izan ere, ez zen behar bezala justifikatzen zergatik utzi ziren alde batera sektore elektrikoko jarduera bakar bat edo bi betetzen zituzten sozietateak edo taldeak.

Zentzu horretan, ZAEAk argudiatzen du, MLBNk aintzat hartutako enpresak taldeko kide izan ez balira, zalantzarik ez legokeela eta kostua eta diru-sarrera haiei egotziko litzaizkiekeela. Era berean, adierazten du taldeak ekoizpen- eta merkaturatze-jarduerarik egin izan ez balu, sozietate nagusiak ez lukeela inolako kosturik bere gain hartu beharko.

Ez da unea bonu sozialaren kostua merkataritza-taldeko mendeko enpresen — foru-aldundiarena da horiek ikuskatzeko eskumena (beraz, Talde Fiskaletik kanpo daude)— kontura uzteko aukerari buruzko irizpena emateko, ezta egindako kalkulua zuzentzeko ere; izan ere, aurreko oinarri juridikoari jarraikiz (ZAEAk 16/2019 gatazkan emandako 8/2012 Ebazpena bete zuen eran), lotutako eragiketen aktak hasi aurretik artikulatu behar da BFArekiko lankidetza.

Horiek horrela, Arbitraje Batzordeak honako hau

ERABAKI DU

1.- Adieraztea ZAEAk 2012tik 2014ra bitarteko ekitaldietako sozietateen gaineko zergaren lotutako eragiketak egiaztatzeko prozeduran BFARI parte hartzeko aukera eman behar ziola, datuak eta informazioa, irizpideak eta balorazioak trukatzeko, fede onaren printzipioari helduz, bi administrazioek aldebikotasunez aplikatzen ez dituzten erregularizazioak gauzatzearen ondorioz lotura-perimetroko entitate guztien gehiegizko zergapetzea saihesteko, eta berariazko irizpenik ez ematea bonu sozialaren kostuarekin lotutako doikuntzari buruz.

2.- Erabaki hau jakinaraztea Zerga Administrazioako Estatu Agentziari, Bizkaiko Foru Aldundiari eta ICESAri.

Izpta.: Violeta Ruiz Almendral.

Izpta.: Sofía Arana Landín.

Izpta.: Javier Muguruza Arrese.